

Statoil
4035 Stavanger

Ved: Knut Åsnes
Ref no: BR-SNØ-MYN-0744

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 23.04.2007
Vår ref.: 2002/1169-231
Deres ref.:
Saksbehandler: Ebba L. Rusten, telefon: 22 57 35 72
Ketil Søhr, telefon 22 57 37 02

Snøhvit LNG – Vedtak om godkjenning av tredjepartstiltak for reduksjon av NOx-utslipp

SFT godkjenner at de omsøkte tredjepartstiltakene kan gi grunnlag for godskriving av utslippsreduksjoner som bidrag til oppfyllelse av utslippskravene for NOx i tillatelsen av 23.6.2003 for energianlegget i Snøhvit LNG. Tredjepartstiltakene går ut på at Statoil har finansiert følgende NOx-reduserende tiltak:

- et gassdrevet forsyningsskip som trafikkerer i Tampen-området
- to forsyningsskip driftet ved selektiv katalytisk rensing (SCR).

Tiltakets utforming og planlagte gjennomføring tilfredsstiller etter SFTs vurdering grunnvilkårene som er fastsatt for å godkjenne tredjepartsløsninger i henhold til Miljøverndepartementets retningslinjer og etablert forvaltningspraksis. Før utslippsreduksjoner kan godskrives Statoil for det enkelte utslippsår, må det gjennomføres en uavhengig verifikasjon av utslippsreduksjonen som er oppnådd som følge av tiltaket det aktuelle året.

Fra 1.1.2007 er det innført NOx-avgift som også omfatter utslipp til luft fra skip. Avgiften vil måtte tas i betraktning ved fastlegging av baseline for utslippene fra skipene som tiltakene er knyttet til. Godkjenningen av de omsøkte tiltakene innebærer ingen beskyttelse mot at eventuelle nye virkemidler overfor utslipp av NOx fra skip i Norge gjøres gjeldende også for utslippskildene som de omsøkte tredjepartstiltak er knyttet til, med den virkning at det vil påvirke baseline for tiltakene og derved hvor store utslippsreduksjoner som kan godskrives.

Bakgrunn

Vi viser til søknad fra Statoil datert 23.12.2005 om godkjenning av tredjepartstiltak for reduksjon av NO_x-utslipp. Videre vises til supplerende redegjørelse og dokumentasjon i e-post av 20.11.06 og tillegg til avtalen med den ansvarlige for driften av tredjepartstiltakene av 22.3.07. De omsøkte tredjepartstiltakene skal benyttes som bidrag til oppfyllelse av utslippskravene for NO_x fastsatt i SFTs tillatelse av 23.6.2003 for energianlegget i Snøhvit LNG. Dette vedtaket ble opprettholdt ved Miljøverndepartementets klageavgjørelse 3.11.2004 (med en mindre tilføyelse om frist for redegjørelse knyttet til tilrettelegging for CO₂-håndtering).

Adgangen til å få godkjent slike tredjepartstiltak er nedfelt i tillatelsen for energianlegget på Snøhvit fastsatt i SFTs vedtak av 23.6.2003.

På grunnlag av Stortingets vedtak 9.3.2000 fastsatte Miljøverndepartementet 23. juni 2000 retningslinjer for behandlingen av søknader om utslippstillatelser for gasskraftverk etter forurensningsloven. Retningslinjene omhandler fastsettelsen av utslippskrav for CO₂ og NO_x og gir en nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som må være tilstede for behandling og godkjenning av tredjepartsløsninger. Med hensyn til eventuelle utslippskrav for CO₂ ble retningslinjene endret ved Miljøverndepartementets brev til SFT 26.5.2005. For krav til utslippene av NO_x og eventuell bruk av tredjepartsløsninger i den forbindelse, er retningslinjene av 23.6.2000 uendret.

I retningslinjene av 23. juni 2000 la Miljøverndepartementet til grunn at en tredjepartsløsning på visse vilkår kan utformes på en måte som gjør at den kan godtas innenfor forurensningslovens ramme.

Utgangspunktet i saker om tredjepartstiltak er at det i tillatelsen etter forurensningsloven er stilt visse utslippskrav til virksomheten og at disse kravene naturligvis gjelder også om det skulle benyttes tredjepartsløsninger. Bruk av tredjepartsløsninger er altså en alternativ måte å *oppfylle* deler av disse kravene på. Godtakelsen av en slik oppfyllelsmåte forutsetter således at det som oppnås på denne måten, er minst like godt ut fra de miljøhensyn som ligger bak utslippskravene som ved full oppfyllelse av kravene i den konsesjonspliktige virksomheten selv. Dette reflekteres bl.a. i retningslinjenes vilkår om at konsesjonshaver bare kan godtgjøres reduksjoner i utslipp som er lovlige for tredjepart og som dessuten ikke er regulert gjennom andre virkemidler. Det samme gjelder kravet om at utslippsreduksjoner fra bruk av tredjepartstiltak bare kan godskrives konsesjonshaver i den grad de har virkning innenfor det området som var dimensjonerende for fastsettingen av utslippskravene for den konsesjonspliktige virksomheten.

Det er videre en betingelse at utslippskrav tilsvarende det som må anses å følge av IPPC-direktivet og forurensningslovens prinsipp om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), under enhver omstendighet oppfylles i den konsesjonspliktige virksomheten selv.

Konsesjonshaver skal kunne dokumentere miljøeffekten av tredjepartstiltakene. Det er også en forutsetning at forurensningsmyndigheten sikres kontroll med at utslippsreduksjonene faktisk skjer. Et tredjepartstiltak må godkjennes av SFT, som kan fastsette nærmere vilkår.

Søknaden

Statoil har søkt om godkjenning av tredjepartstiltak for oppfyllelse av deler av utslippskravet m.h.t. NOx i tillatelsen av 23.6.2003 for energianlegget i Snøhvit LNG. Statoil har operatøransvaret for Snøhvit LNG og er således ansvarlig bl.a. for at utslippsgrensene i tillatelsen av 23.6.2003 overholdes. De omsøkte tredjepartstiltak gjelder reduksjon av NOx-utslippene fra følgende fartøy:

- Stril Pioneer: Forsyningsfartøy bygget i 2003 som er drevet av nedkjølt, flytende naturgass (liquefied natural gas – LNG). Det er leid inn av Statoil på en 10-års-kontrakt og skal for det meste brukes i Statoils operasjoner i Tampen-området i Nordsjøen.
- Viking Avant: Kombinert plattform-forsyningsfartøy og beredskapsfartøy bygget i 2004 og spesialutrustet for å kunne operere i Barentshavet. Det er leid inn av Statoil til å forsyne Snøhvitfeltet med en foreløpig kontrakt på 5+2 år.
- Normand Skipper: Levert fra verksted 25. april 2005 og gikk umiddelbart inn i Statoils fellespool av forsyningsfartøy på en 5+2 års kontrakt.

Statoil leier inn skipene på faste kontrakter med henholdsvis 10 og 5+2 års varighet, jfr. ovenfor, og betaler en forhøyet leie for disse som finansierer merkostnadene ved reduksjonstiltakene som er gjennomført.

Statoil har inngått avtale med Statoil-Beredskap, Maritime operasjoner og lufttransport (Statoil UPN DST BML MO) som er ansvarlig for drift av de aktuelle fartøyene.

I brev til Statoil av 28.6.2001 fra Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet ble det bekreftet at reduksjoner i NOx-utslippene som følge av Statoils finansiering av overgang til gassdrevet forsyningsskip (bl.a. "Stril Pioneer"), ville kunne benyttes som grunnlag for søknad om godkjenning av tredjepartstiltak basert på de retningslinjer og vilkår som er fastsatt for slike løsninger. En tilsvarende bekreftelse ble gitt i Miljøverndepartementets brev til Statoil av 3.5.2004 vedrørende Statoils finansiering av SCR-renseteknologi på to forsyningsfartøy ("Viking Avant" og "Normand Skipper").

Med bakgrunn i Statoils ønske om størst mulig forutsigbarhet m.h.t. hvor store reduksjoner fra tredjepartstiltakene selskapet kan bli godskrevet i årene som kommer, har de søkt om at baseline for tiltakene på forhånd skal legges fast for en periode på fem år. I tillegg søker Statoil om at godskrivbare reduksjoner fra de omsøkte tiltakene skal midles over en periode på fem år, alternativt at det legges til grunn et fastsatt driftsmønster for skipene basert på middels aktivitetsnivå for en periode på fem år.

Høring av søknaden

Søknaden ble forhåndsvarslet ved brev 20.2.2006 til berørte offentlige organer og myndigheter, miljøorganisasjoner og andre. Søknaden ble samtidig kunngjort og utlagt til offentlig gjennomsyn. Det er innkommet én høringsuttalelse ved brev fra Hammerfest Energi av 28.02.06. Statoil kommenterte uttalelsen i brev av 12.05.2006.

Hammerfest Energi gir i sin høringsuttalelse uttrykk for at utslipp av NO_x fra Melkøya etter deres syn kan gi så store utslipp i Hammerfest at lokalmiljøets tålegrense tangeres, og at tredjepartstiltak bør gjennomføres i nærområdet slik at effekten for Hammerfest reduseres.

De forventer at fartøyene som de omsøkte tredjepartstiltakene er knyttet til får operasjonsområde over hele verden og at effekten av tiltakene ikke vil komme Hammerfest til gode.

Hammerfest Energi opplyser at de planlegger å bygge gasskraftverk på 100 MW med CO₂-håndtering og NO_x-rensing til 5 ppm. I trinn II vil Hammerfest Energi bygge gasskraftverk på 400 – 800 MW med CO₂-håndtering og NO_x-rensing til 5 ppm. Kraftverkene skal lokaliseres i Hammerfest og forsyne Finnmark internt og framtidigutbygging av den petrokjemiske industrien i Finnmark.

Hammerfest Energi går inn for at tredjepartstiltak for Statoil Snøhvit bør være å støtte Hammerfest Energis gasskraftverk med samme sum som direkte rensing av det forurensende kraftverket på Melkøya er beregnet å koste.

Statoils kommentar til Hammerfest Energis uttalelser er at utslippene fra Melkøya ikke vil gi noen lokale negative effekter i Hammerfest-området. Utslipp av NO_x vil kun være et lokalt problem dersom området i utgangspunktet ligger nær tålegrensen for overgjødsling og forsuring. Konsekvensutredningen viser at nitrogenavsetningene i Hammerfest-området ligger godt under naturens tålegrense når det gjelder overgjødsling og forsuring. Eventuelle effekter av utslippene skal følges opp gjennom Snøhvits program for miljøovervåking.

Statoil viser til begrunnelsen i tillatelsen hvor strengere rensekraav er fastsatt under henvisning til Norges forpliktelser etter Gøteborgprotokollen. Utslippskravet er altså ikke begrunnet i hensynet til lokale miljøforhold, men i hensynet til Norges internasjonale forpliktelser.

SFTs vurdering**Grunnvilkår for godkjenning av tredjepartstiltak**

Utløsning av tiltaket. Et hovedvilkår for å godkjenne tredjepartsløsninger er som påpekt ovenfor at hensynet til miljøet ivaretas minst like godt som dersom konsesjonshaver gjennomførte de nødvendige utslippsreduksjonene fullt ut i eget anlegg. Dette innebærer

bl.a. at et tiltak ikke kan godkjennes som tredjepartstiltak dersom det må antas å ville blitt gjennomført uansett, typisk at det er endelig besluttet gjennomført uavhengig av bruken av tiltaket som bidrag til oppfyllelse av vedkommendes konsesjonsforpliktelse. I selve prinsippet med tredjepartstiltak som alternativ til reduksjoner på eget anlegg ligger et åpenbart krav om at det faktisk er slik at konsesjonshaver kan anses for å ha gjennomført de aktuelle utslippsreduksjonene hos tredjepart – med andre ord at disse reduksjonene ikke kan antas å ville blitt gjennomført uansett.

Omsøkte tredjepartstiltak ble gjennomført i tidsrommet 2003-2005. Statoil fikk ved brev av 28.6.2001 fra Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet og ved brev av 03.05.04 fra Miljøverndepartementet, dvs. forut for igangsettingen av tiltakene, bekreftet at finansieringen av gassdrevet forsyningsskip og installering av SCR-anlegg på to forsyningsfartøy kunne brukes som grunnlag for søknad om tredjepartstiltak i andre Statoil-

opererte virksomheter, herunder energianlegget i Snøhvit LNG. SFT finner å kunne legge til grunn at tiltakene var utløst av muligheten for å kunne benytte dem som bidrag til oppfyllelse av Statoils konsesjonsforpliktelser bl.a. for Snøhvit LNG, i tråd med bekreftelsene fra Miljøverndepartementet. Tiltakene kan således ikke antas å ville blitt gjennomført uansett. Grunnvilkårene for godkjenning av tredjepartstiltak anses derfor oppfylt på dette punkt.

Tredjepartstiltakets influensområde

Det følger av Miljøverndepartementets retningslinjer av 23.6.2000 at utslippsreducerende tiltak for NO_x-utslipp som gjennomføres hos andre må ha virkning innenfor det geografiske området som var dimensjonerende ved fastsettelsen av utslippsgrensen for det konsesjonspliktige anlegget. Også dette vilkåret har sammenheng med hovedvilkåret om at miljøhensynene må bli minst like godt ivaretatt som ved oppfyllelse av utslippskravene fullt ut i egen virksomhet.

Ifølge resultater fra statlig program for forurensningsovervåking (Overvåking av langtransportert forurenset luft og nedbør. Atmosfærisk tilførsel, 2002) ligger Melkøya og øvrig nedslagsfelt for nitrogenavsetning i et område der nitrogennedfallet ligger under 300 mg N/m² per år, noe som innebærer at nitrogendeponeringen ligger godt under hva som anses som naturens tålegrense mht. forsuring og overgjødning. Norsk institutt for luftforurensning (NILU) har beregnet at energianlegget maksimalt bidrar med 16 mg N/m² per år i nedslagsfeltet, jf. konsekvensutredningen (KU) for energianlegget av 2.4.2001. Naturens tålegrense for de mest sårbare vegetasjonstypene anses å ligge rundt 500 mg N/m² per år, og energianlegget kan således ikke antas å medføre overskridelser av denne, jfr. SFTs tillatelse for energianlegget av 23.6.2003.

Basert på ovennevnte KU har NILU beregnet NO_x konsentrasjonen i Hammerfest-området med utgangspunkt i kjente utslippskilder og meteorologi, og på bakgrunn av foreliggende informasjon må det antas at NO_x-konsentrasjonen ligger under anbefalte grenseverdier m.h.t. luftkvalitet. NILU har beregnet at energianleggets bidrag til et midlet årgjennomsnitt for NO₂ i energianleggets influensområde i Hammerfest-området er

mellom 0,1-0,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Det er ikke grunn til å forvente noen helsemessige virkninger av NO_x -utslippet fra energianlegget.

I forbindelse med Statoils søknad av 3.10.2006 om økt utslipp fra fakkell på Snøhvit LNG for de to første driftsår etter oppstartsfasen har NILU foretatt nye beregninger (4.5.06) basert på de omsøkte mengder. Søknaden er ennå ikke avgjort av SFT. Ved en eventuell innvilgelse av søknaden vil Snøhvit LNGs bidrag til nitrogenavsetningen i henhold til NILUs beregninger i tilfelle bli på 26 mg N/ m^2 per år i nedslagsfeltet.

Årsmiddelkonsentrasjonen av NO_2 basert på et slikt eventuelt bidrag er beregnet til 0,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Heller ikke under en slik forutsetning er det grunn til å anta at naturens tålegrense (500 mg N/ m^2 per år) vil overskrides eller at det kan forventes helsemessige virkninger av NO_x -utslippet fra energianlegget.

Statoil må imidlertid i miljøovervåkingsprogrammet for Snøhvit LNG, jfr. den samlede tillatelsen av 13.9.04, inkludere konsentrasjonsmåling av NO_2 på relevante steder i influensområdet, dvs etablere tilstrekkelige målestasjoner.

For nye anlegg kreves det at beste tilgjengelige teknikker (BAT) er installert og benyttes ved oppstart. I tillatelsen for energianlegget i Snøhvit LNG fremgår det at bruk av lav NO_x -brennerteknologi, som av produsent garanteres maksimumsutslipp på 25 ppm, på vedtakstidspunktet ble ansett som BAT for gassturbinene på energianlegget i Snøhvit LNG. Det må understrekes i denne sammenheng at prinsippet om BAT ikke vil være oppfylt bare ved installering av visse tekniske løsninger, men også innebærer at anlegget skal drives best mulig. Ved optimal drift kan det påregnes lavere utslippskonsentrasjoner enn 25 ppm.

Norge har gjennom Gøteborgprotokollen forpliktet seg til å redusere NO_x -utslippene ned til 156 000 tonn NO_x per år innen 2010. Bakgrunnen for at det ble satt strenge krav til NO_x -utslipp fra energianlegget på Snøhvit LNG var hensynet til å redusere de totale NO_x -utslippene i Norge som et bidrag til å overholde forpliktelsene iht. Gøteborgprotokollen, og at aktuelle reduksjonstiltak på Snøhvit LNG måtte anses for å ha tilfredsstillende kostnadseffektivitet basert på foreliggende tiltaksanalyser. Av den grunn kan Statoil Snøhvit LNG benytte seg av tredjepartstiltak i hele landet såfremt utslippskilden er en del av det norske utslippsregnskapet. Disse forutsetningene kan imidlertid endre seg med tiden dersom resultater fra miljøovervåkingsprogrammet skulle vise at naturens tålegrense innenfor energianleggets influensområde likevel kan bli overskredet.

Ellers skal bemerkes at det i utgangspunktet er opp til Statoil hvilke tredjepartstiltak innenfor det relevante område de måtte ønske å benytte seg av og søke om godkjenning for. For øvrig vil et eventuelt gasskraftverk i regi av Hammerfest Energi måtte påregne like strenge utslippskrav for NO_x som energianlegget i Snøhvit LNG. Bidrag fra Statoil Snøhvits side til NO_x -reduksjoner på Hammerfest Energis anlegg vil i en slik situasjon i tilfelle bare være aktuelt som tredjepartstiltak for eventuelle utslippsreduksjoner ut over et slikt krav.

Regulering av tredjeparts utslipp

Forutsetningen for bruk av tredjepartsløsninger er at konsesjonshaver bare kan godskrives utslippsreduksjoner fra tiltaket så langt dette gjelder utslipp som ville vært lovlig hos tredjepart og som heller ikke ville vært redusert som følge av regulering gjennom andre virkemidler. – Hadde utslippsreduksjonene vært gjennomført fullt ut på eget anlegg, ville en jo ved siden av den fulle reduksjonen der i tillegg fått reduksjonen på tredjepartskilden¹ som følge av virkemidlene som var satt inn overfor denne. Det vises igjen til hovedvilkåret om at hensynet til miljøet må ivaretas minst like godt som dersom konsesjonshaver gjennomførte de nødvendige utslippsreduksjoner fullt ut på eget anlegg. Prinsippet er nedfelt i Miljøverndepartementets retningslinjer av 23.6.2000 der det heter at: "Det vil være en forutsetning for en eventuell tredjemannsløsning at konsesjonssøker bare kan godtgjøres utslippsreduksjoner som er lovlig for tredjemann og dessuten ikke [er] regulert gjennom andre virkemidler." Dette innebærer at konsesjonshavers mulighet til å få godskrevet utslippsreduksjoner gjennom tredjepartstiltak vil bortfalle eller bli redusert fra det tidspunkt og i den utstrekning utslippene fra tredjepart eventuelt blir ulovlige eller måtte påregnes redusert også uten tiltaket som følge av regulering gjennom andre virkemidler.

I likhet med kravet om at konsesjonshaver må ha utløst selve tiltaket, jfr. ovenfor på s. 4, følger begrensningen også på dette punkt allerede av selve ideen med tredjepartstiltak: Som alternativ til å gjennomføre fullt ut på eget anlegg de reduksjonstiltak som er nødvendige for å overholde utslippsgrensen, kan konsesjonshaver på visse betingelser gis mulighet til å gjennomføre deler av de nødvendige reduksjoner hos tredjepart. Og da må konsesjonshaver faktisk kunne anses for å ha gjennomført de aktuelle reduksjonene hos tredjepart – han kan naturlig nok ikke godskrives reduksjoner som må antas å ville funnet sted uansett.

I likhet med hva Statoil har lagt til grunn i søknaden ville det etter SFTs vurdering ved bestemmelsen av baseline for de omsøkte tiltakene vært naturlig pr 2005/2006 å ta utgangspunkt i den såkalte IMO-kurven, jfr. MARPOL annex VI. Dette ble også lagt til grunn i SFTs godkjenningsvedtak 29.6.2005, Tredjepartstiltak for Gassco Kårstø – gassdrevet forsyningskip, jfr. vedtaket s. 8.

Ved fastlegging av baseline som ledd i beregningen av hvilken utslippsreduksjon fra tiltaket som kan godskrives konsesjonshaver, skal en imidlertid finne frem til hvor store utslippene mest sannsynlig ville vært uten tiltaket. I den forbindelse må en ta i betraktning den sannsynlige effekten så vel av direkte regulering av grensene for hva som er lovlig som regulering gjennom andre virkemidler, jfr. ovenfor om blant annet Miljøverndepartementets retningslinjer av 23.6.2000 på dette punkt. Slike andre virkemidler kan eksempelvis bestå i økonomiske tilskuddsordninger eller avgiftsregulering.

¹ I det følgende vil for enkelthets skyld betegnelsen 'tredjepartskilden' benyttes i betydningen den type utslippskilde som tredjepartstiltaket er knyttet til, nærmere bestemt en slik utslippskilde som ville eksistert dersom tredjepartstiltaket ikke var gjennomført. Det vil i dette tilfelle si et tilsvarende konvensjonelt dieseldrevet forsyningskip bygget på samme tidspunkt og i henhold til IMOs NOx Technical Code, jfr. MARPOL annex VI.

Fra 1.1.2007 er det innført avgift på NO_x-utslipp som bl.a. omfatter utslipp fra skip i innenriks fart. I hvilken grad avgiften skal påvirke fastleggingen av baseline, vil i prinsippet bero på om avgiften kan antas å ville ha utløst reduksjonstiltak på tredjepartskilden dersom tredjepartstiltaket ikke var gjennomført og hvilke utslippsnivåer dette i så fall ville ha gitt. Og ved den vurderingen må det ses hen til den antatte tiltakskostnaden for tilgjengelige reduksjonstiltak i en slik situasjon – det vil si på et konvensjonelt dieseldrevet skip bygget på samme tidspunkt og i samsvar MARPOL annex VI – sammenholdt med størrelsen på avgiften. I St.prp. nr. 1 (2006–2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak, som var grunnlaget for Stortingets vedtak om NO_x-avgiften, er det i pkt. 3.12 og under henvisning til SFTs tiltaksanalyse fra 2006 indikert at avgiftssatsen på kr. 15 kan medføre utslippsreduksjoner opp mot 25 000 tonn. Dette er basert på tiltaksanalysens beregning som bl.a. viser en kostnadseffektivitet på godt under kr. 10 pr. kg NO_x redusert ved implementering av SCR-renseteknologi på samtlige av fartøyene som er 10 år eller yngre i den kategori de omsøkte tredjepartstiltakene gjelder, jfr. bl.a. tiltaksanalysen s. 40 tabell 11.1.1 og DNV rapport nr. 2005-1095, rev 03.

En avgift på kr. 15 er med andre ord forutsatt i proposisjonen som lå til grunn for Stortingets avgiftsvedtak å kunne utløse SCR-rensing på samtlige skip i den kategori og alder som de omsøkte tredjepartstiltakene gjelder. Dersom en la dette til grunn, ville det bety at en baseline som inkluderer effekten av NO_x-avgiften på kr. 15 måtte fastlegges om lag på nivå med hva som nettopp oppnås ved de omsøkte tredjepartstiltakene. Det må imidlertid understrekes at tallene i tiltaksanalysen ikke uten videre kan ses som dekkende for de reelle kostnadene ved installering av ulike tiltak. Analysen er basert på nøkkeltall for installasjon av NO_x-reduserende tiltak innenfor en rekke sektorer, der siktemålet primært er å få frem tiltakenes *relative* kostnadseffektivitet. Reelle kostnader kan derfor tenkes å ligge over det nivå som er lagt inn i tiltaksanalysen. På den annen side vil avgiftssatsen på kr. 15 kunne bli hevet, jfr. St.prp. nr. 1 (2006–2007) der Regjeringen gir uttrykk for at de vil vurdere behovet for satsendringer for å sikre best mulig oppfyllelse av Norges Gøteborg-forpliktelse. Hvorvidt NO_x-avgiften faktisk kan antas å ville ha utløst installering av SCR-rensing eller andre tiltak på de fartøy som baseline-vurderingen her må ta utgangspunkt i – dvs. konvensjonelle dieseldrevne forsyningsfartøy bygget på samme tidspunkt som de omsøkte og i tråd med MARPOL annex VI – har SFT ikke grunnlag for å ta stilling til ut fra de opplysninger som foreligger i saken. Det er heller ikke nødvendig for avgjørelsen av godkjenningssøknaden. SFT vil imidlertid måtte ta standpunkt til dette når Statoil Snøhvit konkret fremmer krav for det enkelte utslippsår om å bli godskrevet reduksjoner fra tiltakene. Statoil må da samtidig fremlegge en redegjørelse med dokumentasjon og vurderinger som kan inngå i grunnlaget for SFTs standpunkt til spørsmålet som er omtalt her. Av hensyn til Statoils behov for størst mulig forutsigbarhet vil vi imidlertid anta at selskapet kan ønske å få utarbeidet og fremlegge for SFT en slik redegjørelse langt tidligere enn dette. SFT vil i tilfelle legge vekt på å kunne behandle en slik henvendelse raskt, slik at SFTs standpunkt til dette spørsmålet kan signaliseres overfor Statoil så tidlig som mulig.

Forholdet til endringer i virkemiddelbruk

For å øke forutsigbarheten m.h.t. hvor store reduksjoner fra tredjepartstiltakene Statoil kan regne med å bli godskrevet i årene som kommer, har Statoil søkt om at baseline for tiltakene på forhånd skal legges fast for en periode på fem år av gangen, jfr. søknadens pkt. 6.6. Statoil viser i den forbindelse til en uttalelse i Miljøverndepartementets klagevedtak 3.11.2004 der utslippskravene for NO_x i SFTs tillatelse til energianlegget av 23.6.2003 ble opprettholdt. I klagevedtaket s. 9 uttaler departementet at:

”Forurensningsmyndigheten vil ved praktiseringen av ordningen av tredjepartstiltak ta hensyn til selskapets behov for forutsigbare rammebetingelser slik at utslippstillatelsen ikke blir urimelig tyngende for prosjektet.”

Hva som eventuelt mer konkret kan sies å ligge i det siterte utsagnet, er ikke klart. Det er dessuten flere tungtveiende forhold som taler mot å godkjenne en ordning med forhåndsfastlegging av baseline for flere år slik Statoil her har søkt om.

En ordning som omsøkt betyr at effekten av eventuelle nye virkemidler som omfatter tredjepartskilden ikke tas i betraktning i den perioden baseline ligger fast.

Konsesjonshaver vil da få godskrevet en utslippsreduksjon selv om den må antas å ville funnet sted uansett som følge av det innførte virkemiddelet. Det er vanskelig å se at dette kan forenes med grunnvilkåret om at hensynet til miljøet må ivaretas minst like godt ved bruk av tredjepartstiltak som dersom konsesjonshavers utslippsforpliktelser ble oppfylt fullt ut på eget anlegg. I sistnevnte situasjon vil en ved siden av full reduksjon av utslippene på konsesjonshavers anlegg i tråd med utslippsgrensene, også få reduksjonen i utslippene fra tredjepartskilden som følge av det iverksatte virkemiddelet overfor denne. I en situasjon med tredjepartstiltak der baseline er forhåndsfastlagt, vil derimot utslippsreduksjoner tilsvarende den effekten virkemiddelet uansett ville hatt bli godskrevet konsesjonshaver. NO_x-utslippene vil derved samlet være høyere, og hensynet til miljøet vil bli ivaretatt dårligere.

En ordning med forhåndsfastlegging av baseline for flere år vil for øvrig på denne måten svekke andre forvaltningssektors mulighet til styringseffektiv bruk av virkemidler for å ivareta miljøhensyn innenfor sitt myndighetsområde. Det nevnes også at det i St.meld. nr. 33 (1999–2000), som Miljøverndepartementets retningslinjer av 23.6.2000 viser til, redegjøres for betingelsene for at Stortingets vedtak om ”fleksibel NO_x-løsning” kan gjennomføres innenfor forurensningslovens ramme. Under henvisning til alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper påpekes der at forurensningsmyndighetene ikke kan binde opp egen eller andre myndigheters virkemiddelbruk og at konsesjonshaver bl.a. derfor bare kan godtgjøre seg tredjemanns utslippsreduksjoner i den utstrekning og så lenge utslippene ikke er regulert gjennom andre virkemidler.

Spørsmålet om forhåndsfastlegging av baseline for flere år har naturlig nok vært tatt opp også tidligere som et ønske fra andre søkeres side i forbindelse med SFTs behandling av søknader om godkjenning av tredjepartstiltak. SFT har imidlertid lagt til grunn at forutsetningen for å kunne godta tredjepartsløsninger innenfor forurensningslovens rammer og de nærmere vilkårene for dette som er nedfelt i Miljøverndepartementets retningslinjer av 23.6.2000, må anses for å være til hinder for en slik ordning.

I samtlige av de godkjenningsvedtak som hittil er truffet på området har SFT i tråd med dette understreket at et slikt vedtak ikke innebærer noen godkjenning av hva som skal anses som baseline for tiltaket i fremtiden, og at baseline nettopp må avgjøres konkret for det enkelte utslippsår når SFT skal ta stilling til hvor store reduksjoner fra tiltaket konsesjonæren kan godskrives det aktuelle året. Det er i den forbindelse også uttrykkelig fremhevet at godkjenningen derved ikke innebærer noen beskyttelse mot skjerpede utslippskrav eller andre nye virkemidler overfor utslipp av NO_x fra tredjepartskilden (som i likhet med den foreliggende søknaden hittil har vært skip i innenriks fart). Dette er videre blitt presisert til at godskrevne utslippsreduksjoner i en slik situasjon vil begrense seg til 1) utslippsreduksjoner som finner sted før virkemidler mot tredjepartskilden er innført og 2) utslippsreduksjoner knyttet til tredjepartstiltaket som går ut over reduksjoner som må antas ville funnet sted som følge av de innførte virkemidlene. Forholdet er fremhevet så vel i et eget avsnitt i vedtakenes begrunnelse som i vedtakenes vilkårsdel. Som illustrasjon kan vises til SFTs vedtak 11.11.2003 (Naturkraft, fergesambandet Halhjem–Sandvikvåg) s. 7–8 og s.12 og SFTs vedtak 29.6.2005 (Gassco, gassdrevet forsyningskip) s. 5 og s. 10.

Saken vedrørende gassfergedrift på sambandet Halhjem–Sandvikvåg (SFTs vedtak 11.11.2003) var den første godkjenningssøknaden for et tredjepartstiltak som ble behandlet, og SFTs vedtak i den saken ble sterkt førende for utformingen av de senere vedtakene. Miljøvernorganisasjonene var meget kritiske til å åpne for bruk av tredjepartsløsninger. Blant argumentene som ble anført var at dette i realiteten ville innskrenke muligheten for fremtidig regulering av utslippene fra de sektorer der tredjepartstiltak ble gjennomført. SFTs svar til dette var å vise til at fastleggingen av baseline i henhold til Miljøverndepartementets retningslinjer nettopp må foretas slik at dette ikke utgjør noen innvending. Det ble vist til at konsesjonæren bare kan godtgjøres reduksjoner fra tredjepartstiltaket i den utstrekning utslippene ikke ville vært redusert som følge av andre virkemidler, og at man derved ikke griper inn i muligheten til effektivt å regulere utslippene innenfor disse sektorene. Anførselen fra miljøvernorganisasjonene ble for øvrig gjentatt i klagen over godkjenningsvedtaket. Bellona anførte i klagen at en godkjenning av det aktuelle tredjepartstiltaket ville innskrenke mulighetene for at man effektivt fikk regulert utslipp av NO_x fra skipssektoren. Dette mente de ville være særlig uheldig ettersom Gøteborgprotokollen uansett nødvendiggjorde direkte regulering av utslippene fra skip slik at man oppnådde utslippsreduksjoner så *vel* på disse som på konsesjonshavers eget anlegg. Miljøverndepartementet bemerket til dette i klagevedtaket 15.8.2005 at åpningen for tredjepartstiltaket ikke innebar noen begrensning i den fremtidige adgangen til å regulere utslipp av NO_x fra skip, og SFTs godkjenningsvedtak ble opprettholdt.

De vedtak SFT har truffet om godkjenning av tredjepartstiltak, og som alle er like m.h.t. prinsippene for fastlegging av baseline og forholdet til eventuelle endringer i virkemiddelbruk overfor tredjepartskilden, er til nå ikke blitt omgjort. Miljøverndepartementets retningslinjer av 23.6.2000 er heller ikke hittil blitt endret når det gjelder forutsetningene for bruk av tredjepartsløsninger.

En imøtekommelse av Statoils ønske om at baseline for de omsøkte tredjepartstiltakene på forhånd skal legges fast for en femårsperiode, vil altså innebære en endring av hva som har vært ansett som viktige betingelser for at bruken av tredjepartsløsninger skal kunne aksepteres innenfor rammen av forurensningsloven og alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper, betingelser som bl.a. er formulert gjennom Miljøverndepartementets gjeldende retningslinjer for bruken av ordningen. SFT kan vanskelig foreta en slik prinsipiell endring i disse betingelsene basert på uttalelsen Statoil har vist til. En eventuell endring av denne karakter vil, i den grad det skulle anses å være rettslig adgang til det, også involvere politiske avveininger som under enhver omstendighet bør foretas på et overordnet nivå.

SFTs godkjenning av de omsøkte tiltakene innebærer således ikke noen beskyttelse mot at skjerpede utslippskrav eller andre nye virkemidler overfor utslipp av NO_x fra skip i Norge gjøres gjeldende for forsyningsskip på norsk sokkel. Om det fra et senere tidspunkt blir aktuelt å ta i bruk nye virkemidler overfor tredjepartskilden som er egnet til å redusere NO_x-utslippene fra disse, vil det kunne medføre at Statoil Snøhvits adgang til å få godskrevet utslippsreduksjoner fra tiltakene blir redusert tilsvarende. Godskrevne utslippsreduksjoner fra tredjepartstiltakene skal da begrense seg til 1) utslippsreduksjoner som finner sted før virkemidler mot tredjepartskilden er innført, og 2) utslippsreduksjoner knyttet til tredjepartstiltaket som går ut over utslippsreduksjoner som må antas ville funnet sted som følge av de innførte virkemidlene.

I løpet av energianleggets levetid må det påregnes at forutsetningene for beregning av oppnådde NO_x-reduksjoner fra godkjente tredjepartstiltak vil kunne endres slik at hele eller deler av de godskrivbare utslippsreduksjonene fra tiltakene kan falle bort. SFT minner om at det i tillatelsen av 23.06.2003 som ble opprettholdt ved Miljøverndepartementets klagevedtak 3.11.2004, er understreket at Statoil av denne grunn må legge til rette for å kunne oppfylle utslippskravene fullt ut i eget anlegg også om de i utgangspunktet tar sikte på å benytte seg av tredjepartstiltak.

Statoils ønske om midling av godskrivbare reduksjoner over fem år

Statoil har også søkt om at de godskrivbare reduksjonene fra tiltakene skal midles over en periode på fem år. Også på dette punkt viser selskapet til formuleringen referert ovenfor i Miljøverndepartementets klagevedtak 3.11.2004.

De oppnådde reduksjoner fra tredjepartstiltakene skal benyttes til delvis oppfyllelse av NO_x-utslippsgrensene for energianlegget i Snøhvit LNG. Dersom en eventuell midling over fem år av de godskrivbare reduksjonene fra tiltakene skal ha mening, må en slik midlingstid gis virkning i forhold til spørsmålet om utslippsgrensene er overholdt. Utslippsgrensene for NO_x fra energianlegget er satt til 156 tonn pr. år, og grensen er satt som 12 måneders løpende middel, jfr. tillatelsen av 23.6.2003 pkt. 3. Den foreliggende søknad fra Statoil innebærer således på dette punkt en søknad om omgjøring av denne utslippsgrensen slik at den settes som løpende middel over fem år.

SFTs vedtak 23.6.2003 ble undergitt full klagebehandling av SFT og Miljøverndepartementet, der for øvrig utslippsgrensene for NO_x stod helt sentralt i

Statoils klage. Utslippsgrensene ble fastholdt i departementets klagevedtak 3.11.2004. SFT kan ikke se at det gjennom Statoils godkjenningssøknad eller saksbehandlingen for øvrig er kommet frem nye relevante omstendigheter eller argumenter som tilsier en omgjøring av utslippsgrensen. Det bemerkes for øvrig at en utslippsgrense med midlingstid på fem år ville medføre vesentlige begrensninger for forurensningsmyndighetens mulighet til løpende tilsyn og myndighetsutøvelse som kan sikre at utslippsgrensene i størst mulig grad blir overholdt. Dette er også av betydning i relasjon til Norges overholdelse av forpliktelsene etter Gøteborgprotokollen. Det kan tilføyes at vi heller ikke kjenner noe tilfelle der utslippsgrenser for forurensende virksomhet er satt med midlingstid på flere år.

Statoils behov for å kunne utjevne årlige variasjoner i de godskrivbare reduksjonene fra tiltakene, kan etter SFTs vurdering likevel imøtekommes et stykke på vei. Dersom det et år oppstår overflødige godskrivbare reduksjoner fra tiltakene, gis Statoil Snøhvit adgang til å spare dette til et senere år innenfor en femårsperiode. Så fremt tiltakene et senere år innenfor denne perioden skulle gi lavere godskrivbare reduksjoner enn normalt, kan det sparte "overskuddet" da i stedet godskrives Statoil Snøhvit det året. En slik mulighet vil være forenlig med gjeldende utslippskrav og midlingstid i tillatelsen av 23.6.03.

Statoils ønske om fastsatt driftsmønster basert på middels aktivitetsnivå over fem år
Som alternativ til sitt ønske om at godskrivbare reduksjoner fra tiltakene skal midles over fem år søkte Statoil også opprinnelig om et fastsatt driftsmønster basert på middels aktivitetsnivå for en periode på fem år.

Søknaden på dette punkt må ses i lys av at den var utarbeidet i 2005 på et tidspunkt da Statoil ikke hadde tilgjengelig egnede driftsdata fra skipene. I telefonsamtale 27.2.07 mellom Statoils miljøkoordinator for Snøhvit Knut Åsnes og overingeniør Ebba Rusten i SFT ble det bekreftet at denne situasjonen nå er endret, og at dette punktet i søknaden således faller bort. SFT vil ved avgjørelsen av hvor mye som kan godskrives for det enkelte utslippsår legge til grunn de reelle driftsdata.

Hva som kan anses som BAT for gassturbinene i LNG anlegget og betydningen for bruken av tredjepartstiltak

For nye anlegg kreves det at beste tilgjengelige teknikker (BAT) er installert og benyttes ved oppstart. I tillatelsen for energianlegget i Snøhvit LNG er det lagt til grunn at bruk av lav NO_x-brennerteknologi, som av produsent garanteres maksimumsutslipp på 25 ppm, vil tilfredsstille prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker. Videre framgår at det er differansen mellom utslipp som tilsvarer oppfyllelse av kravet om bruk av BAT på eget anlegg og kravene fastsatt i utslippstillatelsene som kan oppfylles gjennom tiltak hos tredjepart. Det minnes igjen om at prinsippet om bruk av BAT ikke vil være oppfylt bare ved installering av visse tekniske løsninger, men at prinsippet også krever at anlegget drives best mulig.

Hvilket utslippsnivå som kan sies å representere BAT i relasjon til muligheten for anvendelse av tredjepartsløsninger, må baseres på hva som kan anses som påregnelig utslippsnivå ved optimal drift. I BAT referansedokument (BREF) for store forbrenningsanlegg ligger utslippsnivået for BAT i intervallet 10-25 ppm. Lav NO_x-brenner er fra produsent garantert å gi maksimum 25 ppm NO_x i avgassen. Nivået for en slik garanti er imidlertid ikke avgjørende ved forurensningsmyndighetens vurdering på dette punkt. Statoil har i sin søknad lagt til grunn en utslippskonsentrasjon på 20 ppm. Etter SFTs vurdering kan utslippskonsentrasjonen påregnes å ligge godt under også et slikt nivå, men her vil en måtte se hen til den konkrete driftserfaring med anlegget. SFT vil følge utviklingen m.h.t. NO_x-konsentrasjonen i utslippene fra energianlegget etter hvert som Statoil tilegner seg erfaring fra driften.

BAT-begrepet er videre et dynamisk begrep som vil endre seg over tid som følge av den teknologiske utviklingen. Hva som må anses som BAT-nivået i relasjon til NO_x-utslippene fra gassturbinene i Snøhvit LNG, vil således kunne endre seg over tid som følge av den teknologiske utviklingen på området. Dette innebærer at den delen av utslippsforpliktelsen som kan oppfylles ved tiltak hos tredjepart vil kunne bli redusert tilsvarende.

Utslippsreduksjonene fra de omsøkte tiltakene vil legges til eventuelle utslippsreduksjoner oppnådd gjennom andre godkjente tredjepartstiltak. Statoil Snøhvit LNG kan imidlertid ikke få godskrevet samlede utslippsreduksjoner som overstiger differansen mellom det som må anses som BAT-nivået for gassturbinene i Snøhvit LNG og kravene fastsatt i utslippstillatelsen.

Baseline

Baseline for tiltakene skal ta utgangspunkt i at alternativet til gassdrift eller bruk av selektiv rensing (SCR) på dieselmotorer ville vært konvensjonelle dieseldrevne skip bygd på samme tidspunkt i henhold til IMOs NO_x Technical Code jfr. MARPOL annex VI og med tilsvarende driftsmønster som forsyningsskipene tredjepartstiltakene er knyttet til. For å kunne beregne tiltakenes effekt i form av reelle utslippsreduksjoner må det tas utgangspunkt i en beregning av hvilke utslipp et slikt dieseldrevet skip ville gitt. Med dette som utgangspunkt må det så tas hensyn til hvilken effekt den til enhver tid gjeldende NO_x-avgift samt eventuelle ytterligere virkemidler overfor tredjepartskilden mest sannsynlig ville gitt. Utslippsnivået en på denne måten kommer frem til må deretter sammenholdes med utslippene fra skipene som er finansiert gjennom tredjepartstiltakene, og differansen kan godskrives Statoil som bidrag til oppfyllelse av NO_x-utslippskravene for energianlegget i Snøhvit LNG.

Baseline vil måtte være gjenstand for en konkret vurdering hvert år når SFT skal ta stilling til hvor stor utslippsreduksjon Statoil Snøhvit LNG for det enkelte utslippsår skal godskrives som bidrag til oppfyllelse av NO_x-kravene i tillatelsen av 23.06.2003 for energianlegget. SFTs standpunkt til dette spørsmål vil ta utgangspunkt i den verifiserte rapporteringen knyttet til tredjepartstiltaket og baseres på en vurdering av hvor store utslippene mest sannsynlig ville vært uten tredjepartstiltaket. Det foreliggende

godkjenningsvedtak innebærer således ingen avgjørelse av et bestemt utslippsnivå som kan anses å utgjøre det relevante baseline scenario.

Beregning av NO_x -utslipp

For beregning av utslippene som skal utgjøre baseline tas det utgangspunkt i utslippskoeffisientene i den såkalte IMO-kurven, skipets motorytelse og driftsmønster samt drivstofforbruk. Det skal så tas hensyn til den mest sannsynlige effekt av den til enhver tid gjeldende NO_x-avgift samt av eventuelle andre virkemidler som måtte være iverksatt overfor tredjepartskilden. For bestemmelse av de reelle årlige utslippene ved gass- og SCR-drift, skal utslippskoeffisient ved gass- og diesel/SCR-drift bestemmes ved at det gjennomføres representative utslippsmålinger for de relevante lastene samt at forbruket av gass, diesel og urea måles.

Utslippsmålinger ved gass- og diesel/SCR-drift skal gjennomføres av et akkreditert målefirma så langt dette er mulig.

Ansvarlig etter konsesjonen

Konsesjonshaver er ansvarlig etter konsesjonen og forurensningsloven for at utslippsgrensene overholdes. Statoil Snøhvit LNG er således ansvarlig for at nødvendige utslippsreduksjoner knyttet til tredjepartstiltaket faktisk oppnås. Dersom dette ikke skjer og forholdet medfører at utslippsbegrensningene i konsesjonen for energianlegget på Snøhvit overskrides, vil SFT forholde seg til Statoil Snøhvit LNG som ansvarlig. I relasjon til eventuelt straffeansvar etter straffeloven § 48 a jfr. forurensningsloven § 78 for ulovlig forurensning ved slike overskridelser, må den ansvarlige for driften av skipene – det vil i dag si Statoil UPN DST BML MO – anses som en oppdragstaker som handler på vegne av Statoil Snøhvit LNG. Det understrekes i den forbindelse at Statoil Snøhvit LNG plikter å ha den nødvendige styring og kontroll med at de utslippsreduksjoner i tredjepartstiltakene som er nødvendige for at konsesjonsforpliktelsene skal overholdes, faktisk blir oppnådd.

Tilsyn og kontroll

For at miljøhensynene skal kunne ivaretas like godt som ved ordinære konsesjoner der utslippskravene oppfylles fullt ut ved det konsesjonspliktige anlegg, må det sikres at forurensningsmyndigheten gis tilfredsstillende mulighet for tilsyn og kontroll overfor tredjeparts virksomhet mht. forhold av betydning for oppfyllelsen av konsesjonshavers utslippsforpliktelser. Konsesjonshaver skal gjennom avtale med tredjepart nærmere regulere hvordan tredjepart skal bidra til oppfyllelse av konsesjonen. Gjennom avtalen må tredjepart forpliktes til å gi SFT adgang til tilsyn og kontroll i samme utstrekning som SFT ville hatt dersom reduksjonsforpliktelsen tredjepart har påtatt seg overfor konsesjonshaver var forankret direkte i en utslippstillatelse etter forurensningsloven. Utslippstall og all relevant dokumentasjon knyttet til tiltaket skal være tilgjengelig ved kontroll fra SFT hos tredjepart.

SFT er ifølge avtalen mellom Statoil UPN DST BML MO og Statoil Snøhvit LNG som fulgte søknaden, jfr. tillegg til avtalen av 22.3.07, gitt tilsynsrett i alle anliggender knyttet til tiltaket. Videre forplikter Statoil UPN DST BML MO seg til å etablere rutiner for egenkontroll og rapportering, og til å sørge for rapportering i henhold til Plan for overvåking og rapportering fastsatt i avtalen mellom Statoil UPN DST BML MO og Statoil Snøhvit LNG. Statoil Snøhvit LNG er ansvarlig for rapportering til SFT og for at de får nødvendige data fra Statoil UPN DST BML MO til bruk i rapporteringen. SFT vil i denne sammenheng bare forholde seg til konsesjonshaver. Statoil UPN DST BML MO sine forpliktelser i denne sammenheng vil være overfor Statoil Snøhvit LNG og ikke overfor SFT. Statoil Snøhvit LNG anses som ansvarlig for at SFT mottar all nødvendig rapportering. SFT kan gi pålegg om endring i rapporteringsrutiner.

Det omsøkte tiltaket med de fremlagte avtalene mellom Statoil Snøhvit LNG og Statoil UPN DST BML MO, tilfredsstiller etter SFTs vurdering kravene som må stilles m.h.t. tilsyn og kontroll med tredjepartstiltak.

Konklusjon

De omsøkte tredjepartstiltakene, finansiering av gassdrift i ett forsyningskip og bruk av SCR-rensing i to fartøy ("Stril Pioneer", "Viking Avant" og "Normand Skipper"), tilfredsstiller etter SFTs vurdering vilkårene for godkjenning av tredjepartsløsninger slik de er nedfelt bl.a. i Miljøverndepartementets retningslinjer av 23.6.2000.

SFT godkjenner derfor at de omsøkte tredjepartstiltakene kan gi grunnlag for godskrivning av utslippsreduksjoner som bidrag til oppfyllelse av utslippskravene m.h.t. NOx for energianlegget i Snøhvit LNG, jfr. tillatelsen for energianlegget i Snøhvit LNG 23.6.03 jfr. forurensningsloven §§ 11 og 16. I tråd med Miljøverndepartementets retningslinjer av 23.6.2000 og SFTs tidligere praksis innebærer godkjenningen ingen avgjørelse m.h.t. hva som konkret skal anses som baseline for tiltakene i fremtiden. Dette må avgjøres for det enkelte utslippsår basert på hva som til enhver tid ville vært det mest sannsynlige utslippsnivå fra tredjepartskilden uten tiltaket. Godskrivning av utslippsreduksjoner for det enkelte utslippsår avgjøres etter nærmere retningslinjer fastsatt nedenfor.

Vilkår

Baseline

Baseline for tiltakene skal ta utgangspunkt i at alternativet til gassdrift eller bruk av selektiv rensing (SCR) på dieselmotorer ville vært konvensjonelle dieseldrevne skip bygd på samme tidspunkt i henhold til IMOs NOx Technical Code jfr. MARPOL annex VI og med tilsvarende driftsmønster som forsyningsskipene tredjepartstiltakene er knyttet til. Ved beregning av tiltakenes effekt i form av reelle utslippsreduksjoner skal det tas utgangspunkt i en beregning av hvilke utslipp et slikt dieseldrevet skip ville gitt. Med dette som utgangspunkt skal det så tas hensyn til hvilken effekt den til enhver tid

gjeldende NOx-avgift samt eventuelle ytterligere virkemidler overfor tredjepartskilden mest sannsynlig ville gitt. Utslippsnivået en på denne måten kommer frem til må deretter sammenholdes med utslippene fra skipene som er finansiert gjennom tredjepartstiltakene, og differansen kan godskrives Statoil som bidrag til oppfyllelse av NOx-utslippskravene for energianlegget i Snøhvit LNG.

Utarbeiding av utslippsfaktorer

Utarbeiding av utslippsfaktor for baseline scenario skal skje i tråd med betingelsene i avsnittet ovenfor.

Tiltakenes utslippsreduksjoner regnes mot forbruket av henholdsvis LNG og diesel samt urea i forsyningsskipene. Det må beregnes en faktor for NOx-utslipp per energiekvivalent drivstofforbruk for henholdsvis LNG og diesel samt urea, tilpasset driftsprofilen ved transporten. Utslippsfaktorene skal utarbeides av en uavhengig instans og godkjennes av SFT. Dersom Statoil Snøhvit LNG ønsker å benytte tredjepartstiltakene for oppfyllelse av de aktuelle utslippsforpliktelsene på Snøhvit LNG, må slike beregninger sendes SFT innen 1. mars året etter utslippsåret. For å kunne ta stilling til utslippsfaktoren må skipenes driftsmønster dokumenteres.

Beregningen av utslipp skal valideres med periodiske NOx-målinger. Utslippsfaktorene skal revideres ved behov, blant annet hvis det skjer endringer i drivstoffkvalitet eller motoreffekt.

Beregning og omfang av utslippsreduksjoner som kan godskrives Statoil Snøhvit LNG

Før utslippsreduksjonene som er oppnådd ved tredjepartstiltakene for det enkelte utslippsår kan godskrives Statoil Snøhvit LNG som bidrag til overholdelse av NOx-kravene for energianlegget, må det gjennomføres en ekstern verifikasjon av utslippsreduksjonen som er oppnådd det aktuelle året som følge av tiltakene. Verifikasjonen skal utføres av en uavhengig godkjent instans. Statoil Snøhvit LNG utpeker selv et uavhengig verifikasjonsorgan og informerer SFT om valgt instans.

Verifikasjonen skal omfatte drivstofforbruk, skipenes driftsmønster og NOx-utslippsfaktorer slik det er beskrevet ovenfor ('Utarbeiding av utslippsfaktorer').

Dersom verifikasjonsrapporten angir at tiltaket har gitt en netto utslippsreduksjon i forhold til baseline og SFT finner at rapporten kan legges til grunn, vil denne reduksjonen bli godskrevet Statoil Snøhvit LNG som bidrag til oppfyllelse av utslippskravene til gasturbinene på energianlegget i Snøhvit LNG.

Den foreliggende godkjenning av tredjepartstiltaket innebærer ingen forsikring om godskriving av fremtidige utslippsreduksjoner for det enkelte utslippsår. Godskriving av utslippsreduksjoner som skyldes tiltaket vil være avhengig både av hva som i framtiden

må anses som baseline for tiltaket, og av hva som må anses som BAT m.h.t. NOx-utslippene fra gassturbinene i energianlegget.

Dersom det et år oppstår overflødige godskrivbare reduksjoner fra tiltakene, gis Statoil Snøhvit adgang til å spare dette til et senere år innenfor en femårsperiode. Så fremt tiltakene et senere år innenfor denne perioden skulle gi lavere godskrivbare reduksjoner enn normalt, kan det sparte "overskuddet" da i stedet godskrives Statoil Snøhvit det året.

Utslippskontroll og rapportering

Statoil Snøhvit LNG skal som ansvarlig for den konsesjonspliktige virksomheten årlig rapportere fra tiltakene til SFT som en del av den årlige egenrapporteringen for Snøhvit LNG. Dette skal inkludere informasjon om eventuelle endringer i tiltaksgjennomføringen samt verifikasjon av utslippsreduksjonene som kan anses oppnådd gjennom tiltaket. Rapporteringen skal omfatte data om årlig forbruk av LNG, urea og diesel. Videre skal drivstoffets brennverdi oppgis og oppdateres dersom det skjer endringer. Brennverdi for dieselkvaliteten som anses som baseline-drivstoff, skal oppdateres når det skjer endringer i kvaliteten.

Statoil Snøhvit LNG har ansvar for at representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, kan føre tilsyn med gjennomføringen av tiltaket til enhver tid. Statoil Snøhvit LNG plikter å dekke kostnader forbundet med kontroller rettet mot tredjepartstiltaket.

Endringer i de faktiske forutsetningene som lå til grunn for godkjenningen skal meddeles SFT og kan medføre endrede vilkår. Vesentlige brudd på vilkår eller grunnleggende forutsetninger kan medføre at godkjenningen trekkes tilbake eller endres.

Gebyr

Gebyr for SFTs behandling av søknaden, jf forskrift om begrensning av forurensning av 01.06.04 §§ 39-3 og 39-4, fastsettes til kr. 47 300. Faktura for gebyret ettersendes.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 5 uker fra brevets dato. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Eventuell klage fører ikke uten videre til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. SFT eller Miljøverndepartementet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket

ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til SFT. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT også kunne gi på forespørsel. Kopi av dette brev med vedlegg er sendt berørte i saken iht. vedlagte adresseliste.

Med hilsen

Hanne Marie Øren (e.f.)
seksjonssjef

Ebba L. Rusten
overingeniør

*Kopi til:
Hammerfest Energi, Rossmollgata 50, 9613 Hammerfest
OD, PB 600, 4003 Stavanger
Ptil, PB 599, 4003 Stavanger*